

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

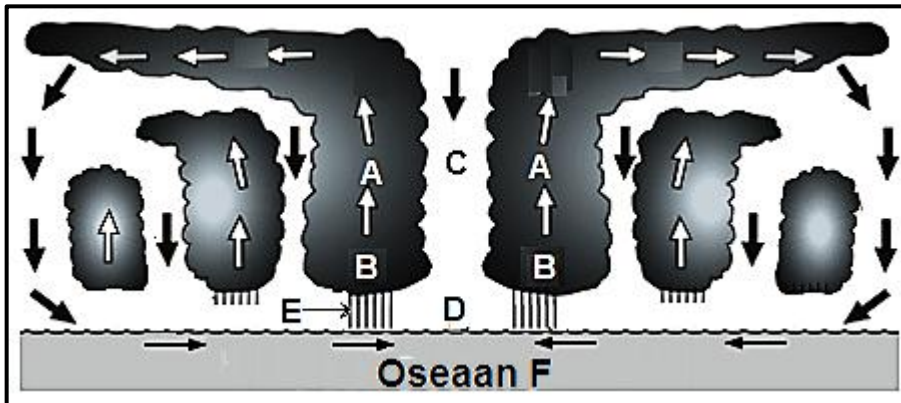
GEOGRAFIE V1

2019

BYLAE

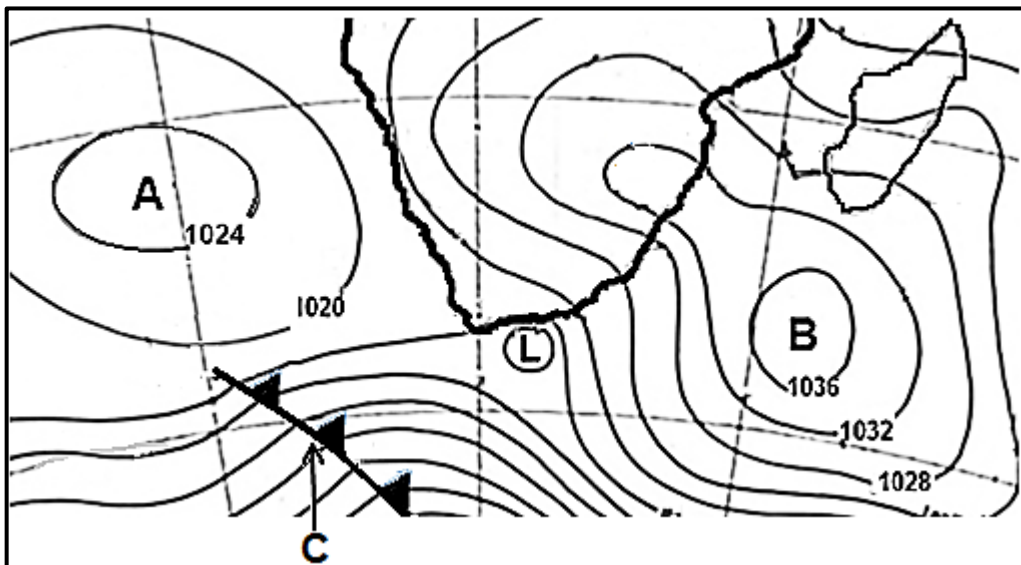
Hierdie bylae bestaan uit 10 bladsye.

FIGUUR 1.1: DEURSNEE VAN 'N TROPIESE SIKLOON

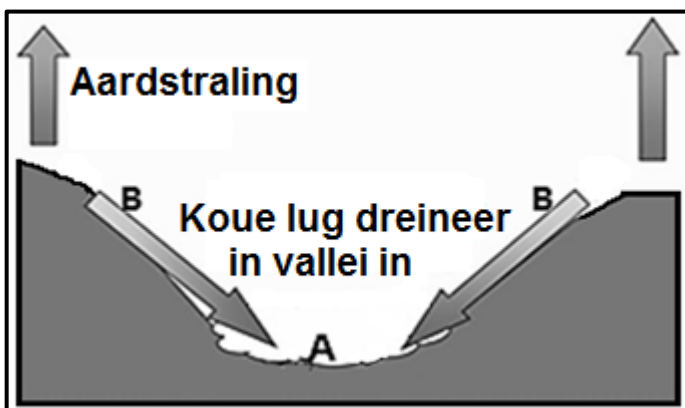
[Bron: <https://www.google.com/search?q=tropical+cyclones&tbm=isch&source>]

FIGUUR 1.3: 'N SINOPTIESE WEERKAART

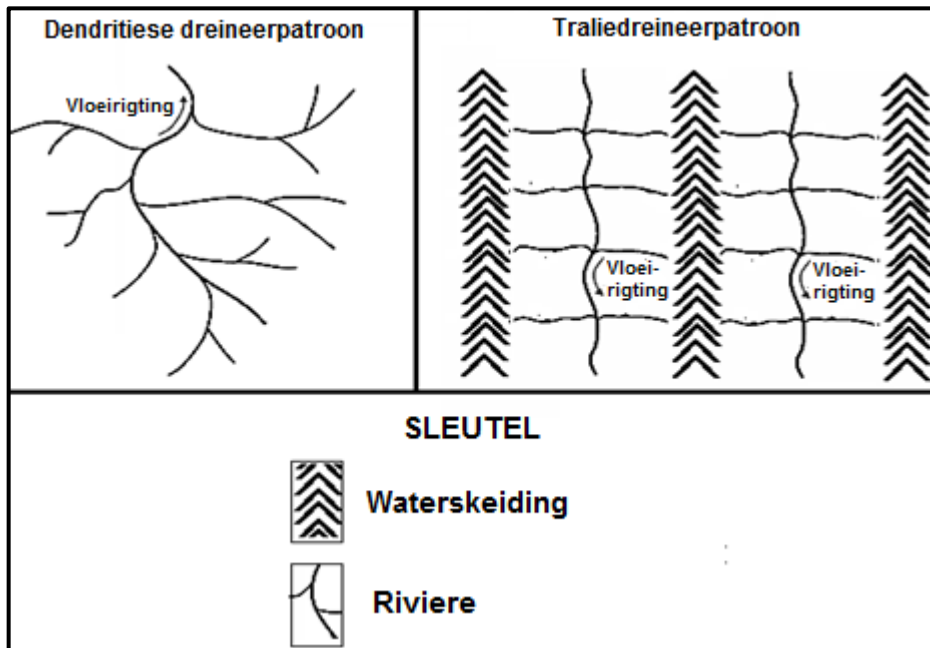
[Bron: Suid-Afrikaanse Weerdiens]

FIGUUR 1.4: VALLEIKLIMATE

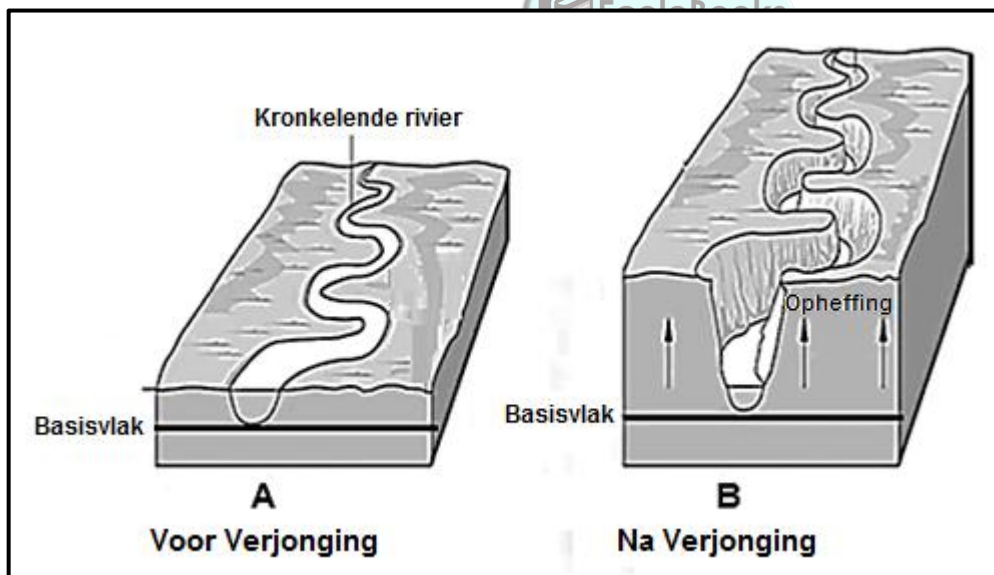
[Bron: <https://www.google.com/search?q=radiation+fog+and+frost+in+a+valley&source>]

FIGUUR 1.5: DREINEERPATRONE

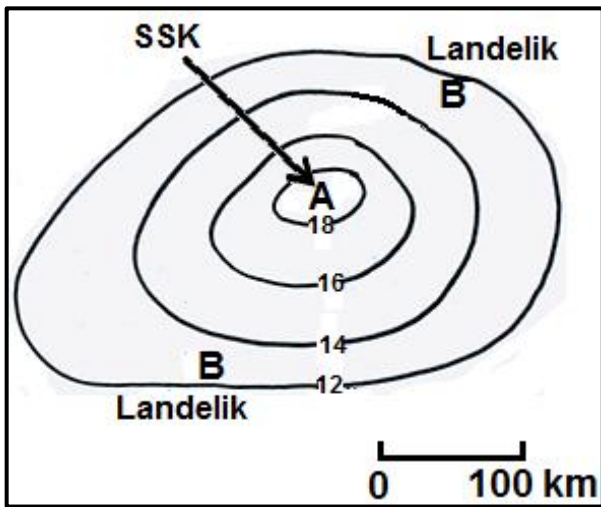
[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 1.6: RIVIERVERJONGING

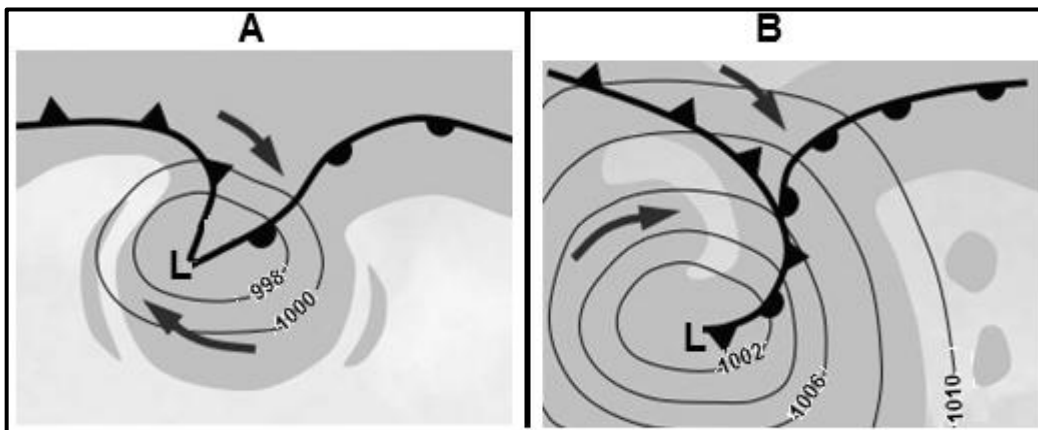
[Aangepas uit <https://www.google.com/search?q=rejuvenation+of+rivers:>]

FIGUUR 2.1: TEMPERATUURVERSPREIDING OOR 'N STEDELIKE GEBIED

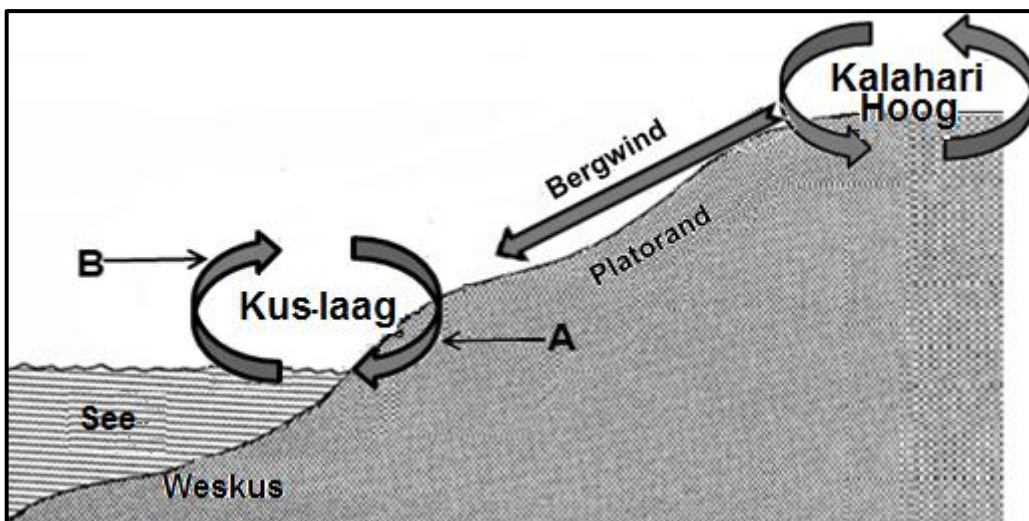
[Bron: Eksaminator se eie skets]

FIGUUR 2.3: TWEE STADIA IN DIE ONTWIKKELING VAN 'N MIDDELBREEDTE-SIKLOON

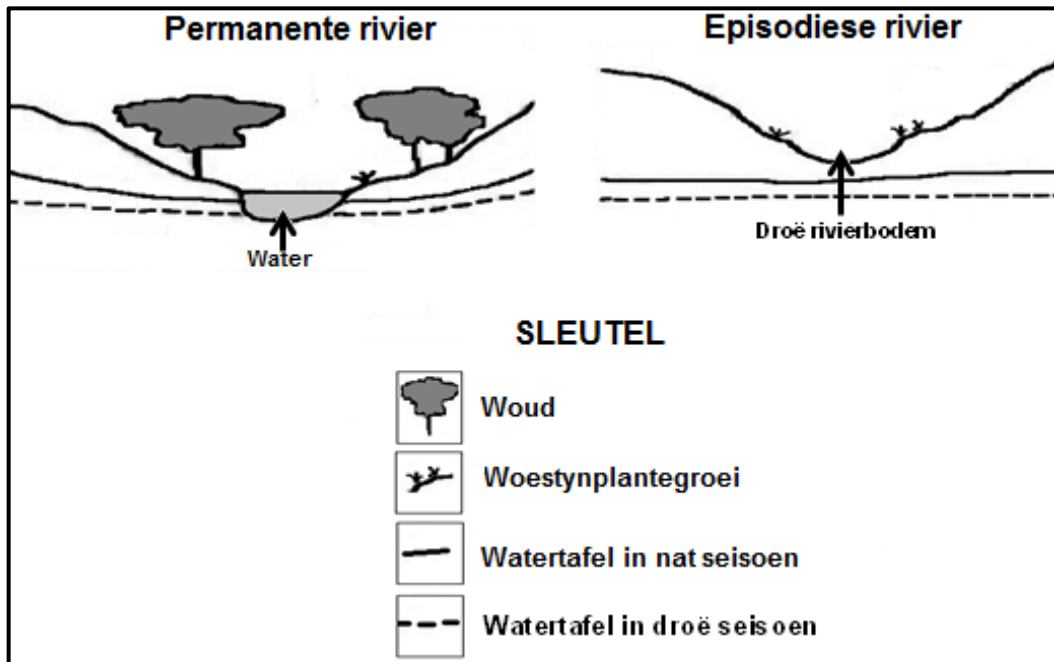
[Aangepas uit <https://www.slideshare.net/aikyatha/fronts-and-midlatitude-cyclones/>]

FIGUUR 2.4: KUSLAAG EN 'N BERGWIND

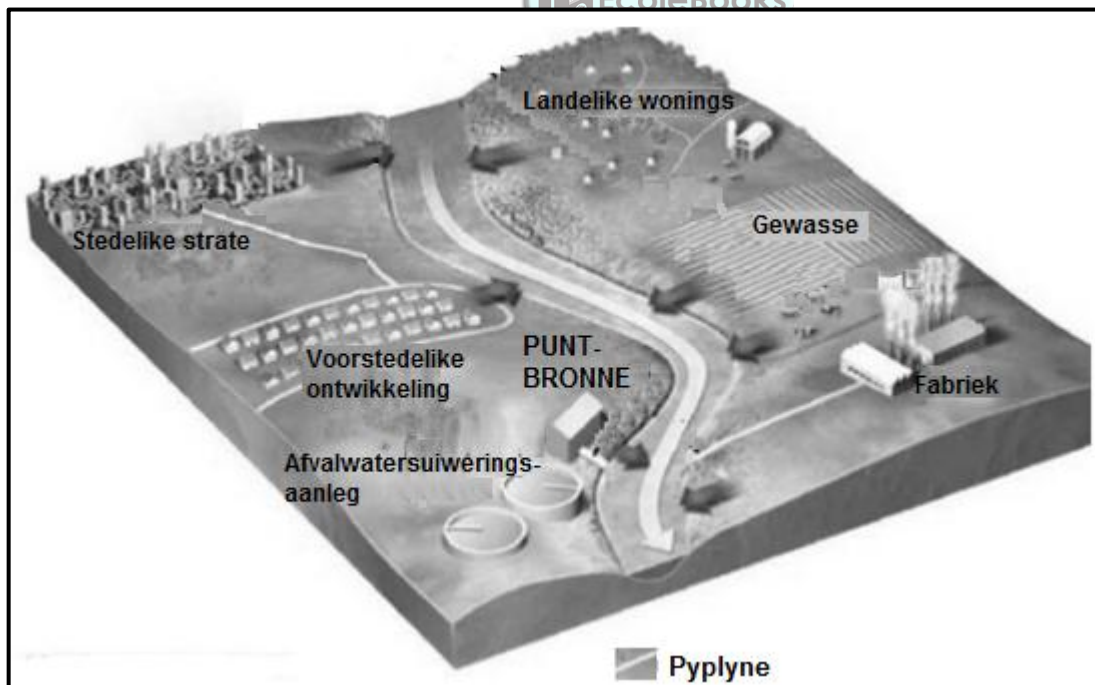
[Aangepas uit <https://open.uct.ac.za/bitstream/handle/>]

FIGUUR 2.5: Tipes RIVIERE

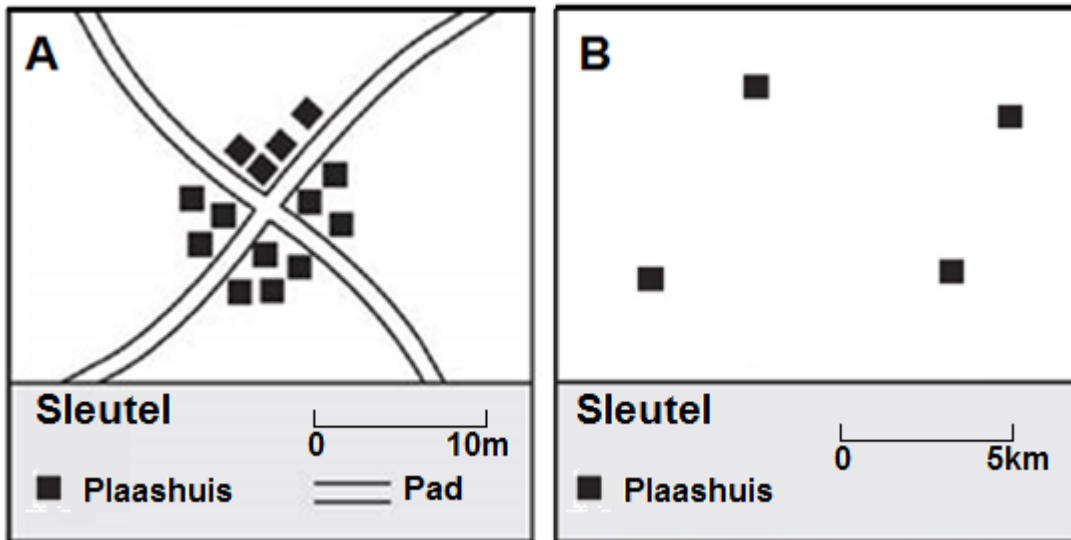

[Aangepas uit geology-lecture-16-19-638.jpg-]

FIGUUR 2.6: VERSKILLENDE AKTIWITEITE WAT WATERBRONNE BESOEDEL

[Bron: <https://www.google.com/search?q=how+industries+pollute+water&source>]

FIGUUR 3.1: LANDELIKE NEDERSETTINGSPATRONE

[Bron: <https://www.slideshare.net/xksinz/settlement-patterns>]

FIGUUR 3.3: DIENSVERSKAFFING AS 'N STEDELIKE NEDERSETTINGSKWESSIE

GEBREK AAN DIENSTE: GESONDHEIDSORG

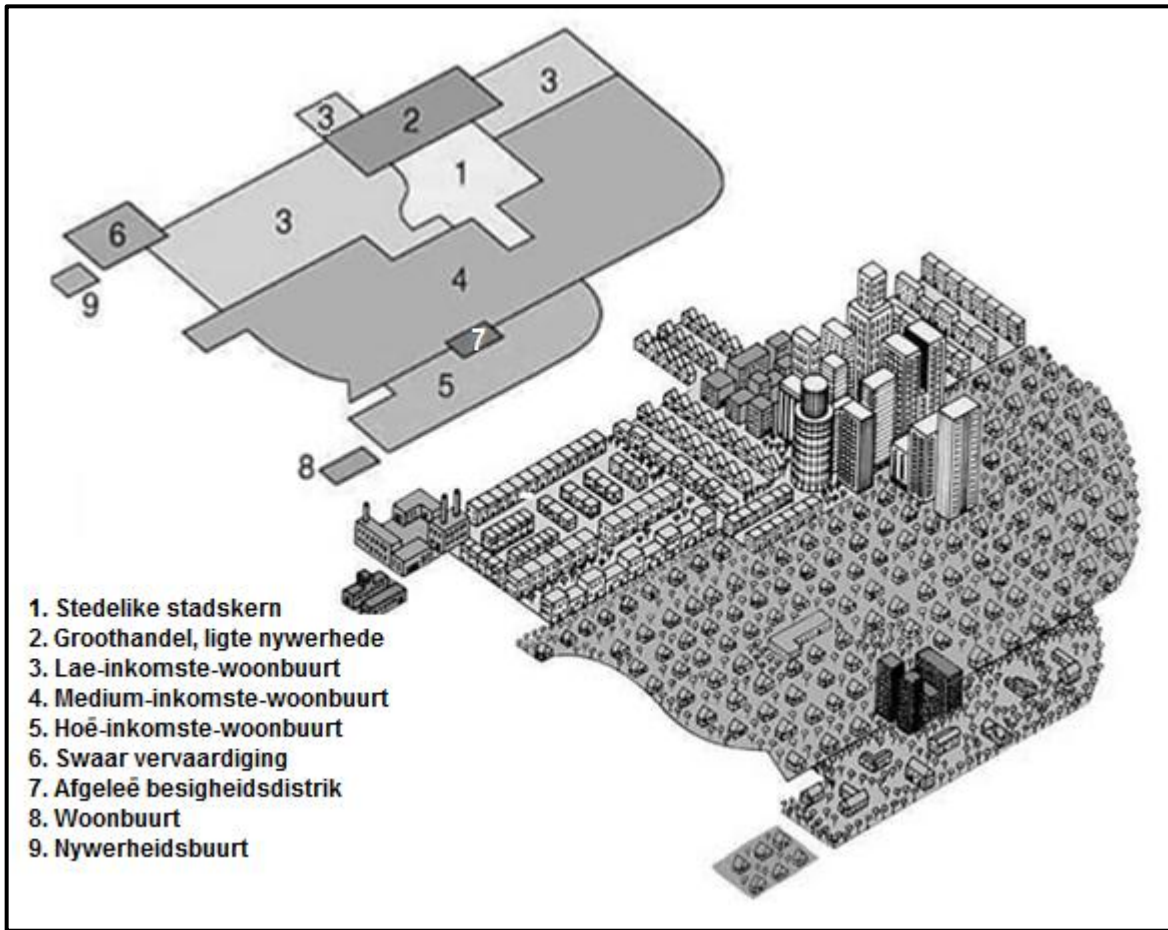
Daar is 'n groot gaping tussen private en openbare gesondheidsorg in Suid-Afrika. Vir die meeste Suid-Afrikanners is die gehalte van gesondheidsorg ontoereikend.

Dit word in die volgende data weerspieël. Alhoewel 84% van Suid-Afrika se bevolking, of 50 miljoen mense, op openbare gesondheidsorg staatmaak, werk slegs 30% van die nasie se dokters by openbare hospitale. Private gesondheidsorg is op 8 miljoen mense van toepassing, maar 70% van die dokters is in diens van hierdie klein minderheid.

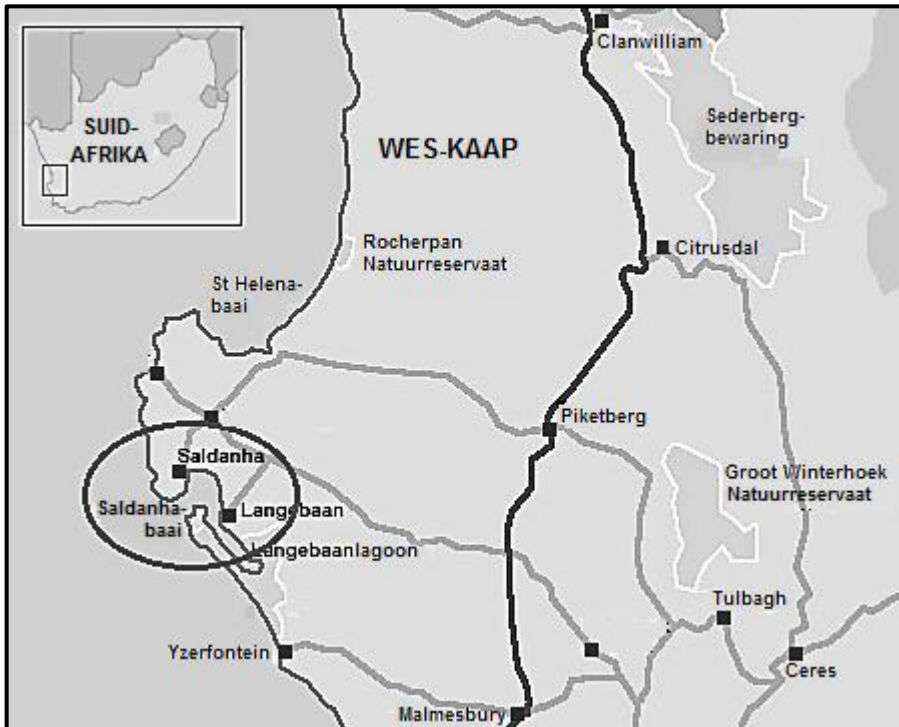
Gesondheidsorguitgawes onthul dat tien keer meer geld aan die private sektor as aan die openbare sektor bestee word.

[Aangepas uit <https://borgenproject.org/healthcare-in-south-africa/>]

FIGUUR 3.4: 'N STEDELIKE STRUKTUURMODEL

[Bron: <https://planningtank.com/settlement-geography/model/>]

FIGUUR 3.5: WESKUS-ROI ('SDI')

[Aangepas uit http://www.eyesonafrica.net/cntry-imgs/westcst_imgs/west-coast-upd_r12_c4.jpg]

FIGUUR 3.6: ROL VAN INTERNASIONALE HANDEL IN EKONOMIESE ONTWIKKELING

VOORDELE VAN INTERNASIONALE HANDEL IN 'N EKONOMIE

Die doel van internasionale handel is om lande in staat te stel om hulle goedere en dienste met ander lande uit te ruil.

Lande met die sterkste internasionale handelspraktyke het welvarend (ryk) geword en het die mag om die wêreld ekonomie te beheer. Dit is 'n feit dat wêreldhandel een van die grootste bydraers tot die vermindering van armoede kan word.

Internasionale handelsrekening is verantwoordelik vir 'n groot deel van die inkomste van baie ontwikkelende lande, wat hulle bruto binnelandse produk positief beïnvloed. Internasionale handel groei teen 'n baie vinnige tempo as gevolg van 'n paar van die volgende redes: gebruik van moderne produksietegnieke, hoogs gevorderde vervoerstelsels en uitkontraktering van vervaardiging en dienste.

[Aangepas en vertaal uit <http://www.ariafilalo.com/blog/benefits-international-trade-economy/>]

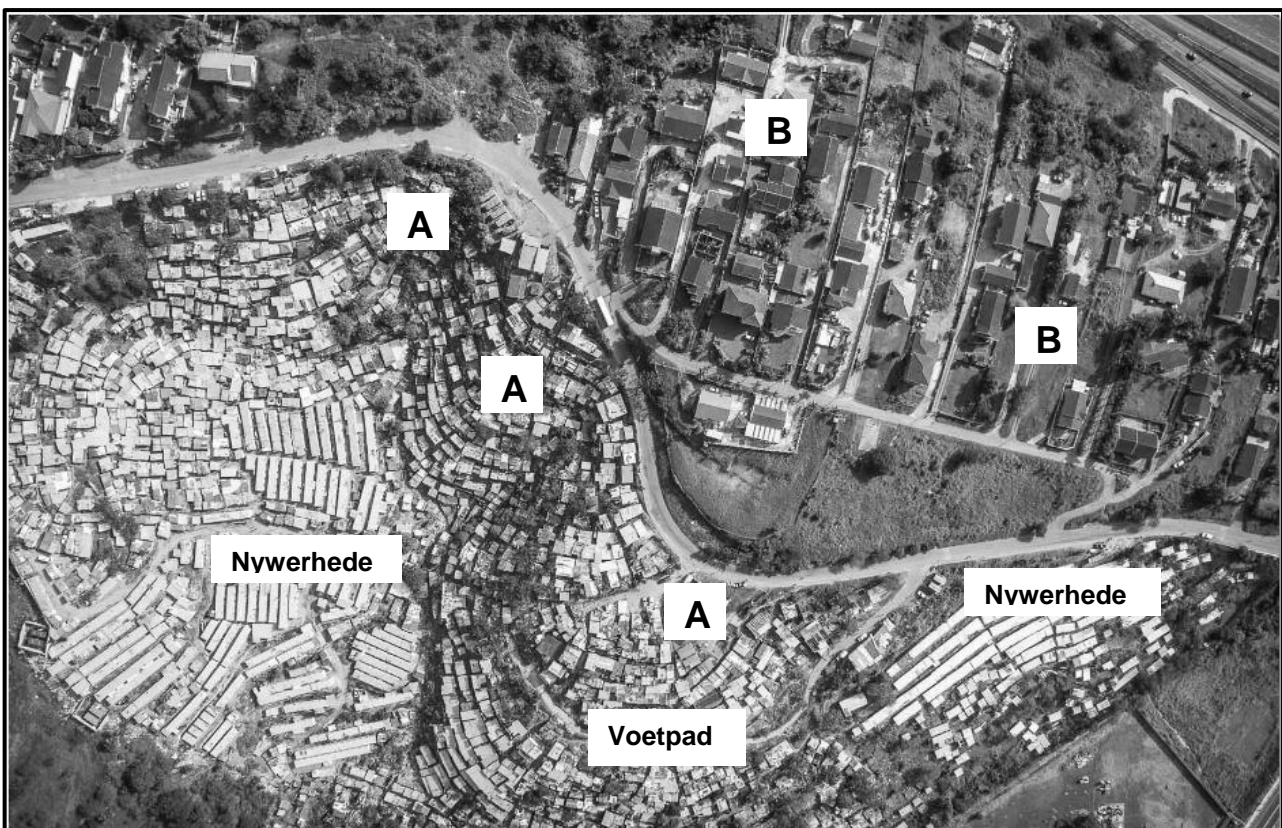

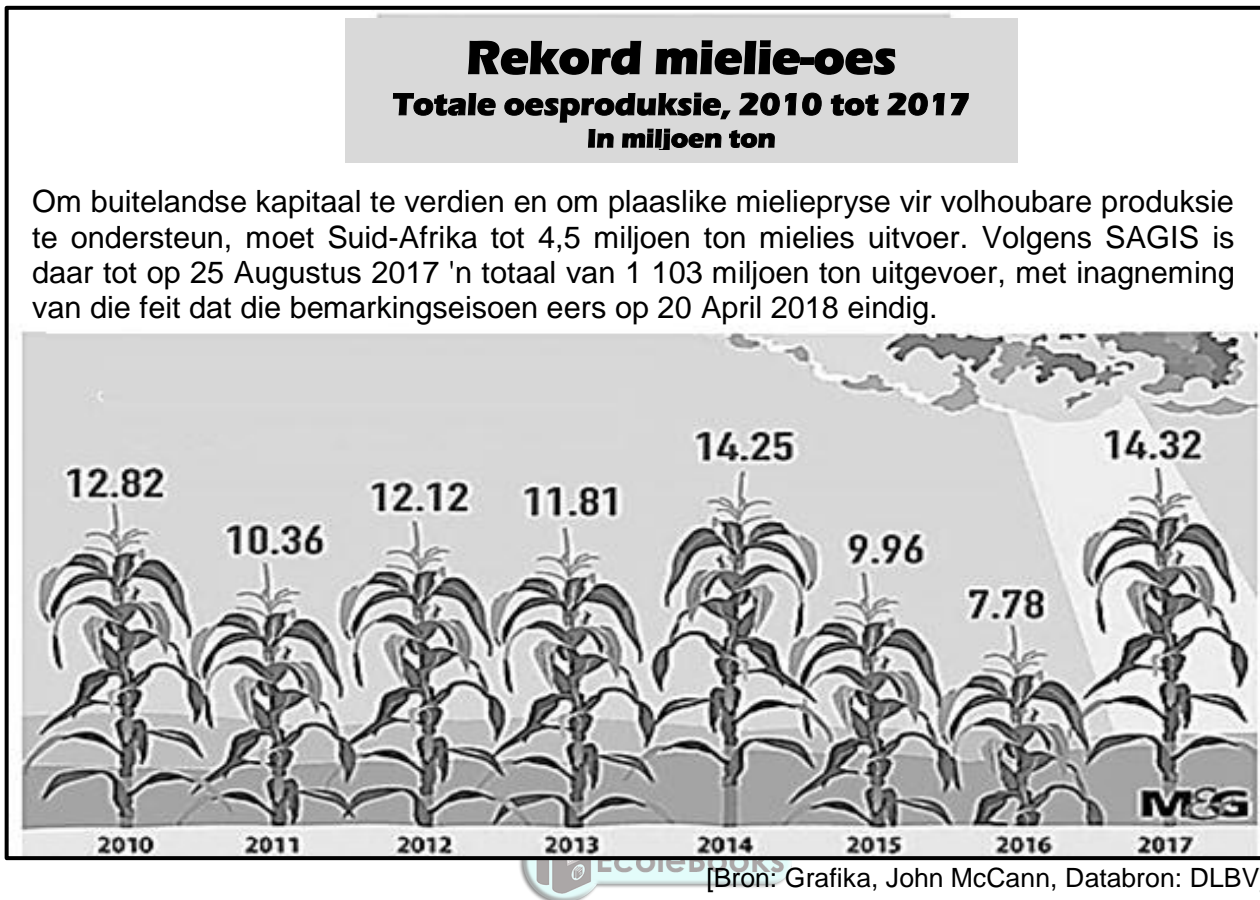
FIGUUR 4.3: DIE IMPAK VAN LANDELIKE ONTVOLKING**WAT IS DIE UITWERKING VAN ONTVOLKING IN LANDELIKE GEBIEDE?**

Deur Peter Balin

Daar was vroeër 13 plase met gesinne binne 1 km van my af. Nou is daar vyf plase waarvan vier slegs een bewoner het.

Soos wat ontvolking plaasvind en winkels uit dorpe onttrek, moet jy al hoe verder vir benodigdhede reis. Ek kan 'n hele bladsy vul met name van winkels wat vroeër op ons dorp bedrywig was en wat nou feitlik almal weg is. Die kerke verdwyn want die bevolking neem af, skole konsolideer en gemeenskappe verloor hulle identiteit. Plase word groter terwyl minder arbeidskrag benodig word.

[Aangepas en vertaal uit www.quora.com]**FIGUUR 4.4: 'N FOTO WAT 'N INFORMELE NEDERSETTING (A) TOON**[Bron: [https://www.google.com/search?q=informal settlements](https://www.google.com/search?q=informal+settlements)]

FIGUUR 4.5: INFOGRAM OOR MIELIEBOERDERY IN SUID-AFRIKA**FIGUUR 4.6: DURBAN-PINETOWN-NYWERHEIDSTREEK****VERVAARDIGINGSEKTOR**

Die Durban-Pinetown-nywerheidstreek is die tweede grootste in die land naas PWV/Gauteng. Die vervaardigingsektor is op uitvoer ingestel met byna 'n derde van Suid-Afrika se uitvoergoedere wat in KwaZulu-Natal vervaardig word. Die gediversifiseerde aard daarvan is belangrik vir KwaZulu-Natal se ekonomiese groeikoers en dit skep 20 persent van die indiensneming in die provinsie.

Die grootste vervaardigingsnywerhede is die motor- en komponentsektore, pulp- en papierprodukte, chemikalieë en petrochemikalieë, en kos en drankies.

Die Durban-Pinetown-nywerheidstreek het 'n bevoegde skeepsbou- en herstellsektor met 'n uitstekende vaardigheidsbasis. 'n Verskeidenheid seevaartuie is oor die jare heen gebou asook beroemde luukse gemotoriseerde seiljagte. Die skepsboubedryf het 'n goeie basiese infrastruktuur. Daar is enorme moontlikhede rondom die Durbanse kuslyn, veral met betrekking tot die bou van skepe of onderdele. Die wêreldvraag na skepe is aan die toeneem en so 'n belegging kan baie werkseleenthede in die gebied skep.

[Bron: <http://kzntopbusiness.co.za/site/manufacturing>]